

Číslo jednací: 16C 64/2008-229

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Věrou Adámkovou ve věci žalobců: **a) W H**, **b) B E G**, **c) J P H** a **d) nezletilé J -S H**, nar. , všech bytem , všech zastoupených Mgr. Robertem Cholenským, advokátem se sídlem v Brně, Bolzanova 461/5, proti žalovanému: **Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a. s.**, Slezská 350, 561 64 Jablonné nad Orlicí, zastoupenému JUDr. Jiřím Slezákem, advokátem se sídlem v Hradci Králové, Ulrichovo náměstí 737, o ochranu osobnosti, **t a k t o :**

- I. Žalovaný je povinen zaslat na adresu žalobce ad a/ do tří dnů od právní moci rozsudku písemnou omluvu následujícího znění:

O m l u v a

„Omlouváme se, že jsme v době od 13.7.2006 do 26.7.2007 v rozporu s nařízením soudu přerušili dodávku pitné vody do domu čp. v .“

- II. Co do části, aby omluva obsahovala větu: „čímž jsme neoprávněně zasáhli do osobnostních práv pana W H , paní B E G a jejich nezletilých dětí J P a J -S . Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a.s., se žaloba zamítá.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci ad a/ 50.000 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.
- IV. Co do částky 44.500 Kč se žaloba v této části zamítá.
- V. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni ad b/ 50.000 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.
- VI. Co do částky 44.500 Kč se v této části žaloba zamítá.
- VII. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni ad c/ 40.000 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.
- VIII. Co do částky 54.500 Kč se žaloba v této části zamítá.
- IX. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni ad d/ 40.000 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.
- X. Co do částky 54.500 Kč se žaloba v této části zamítá.
- XI. Žalovaný je povinen nahradit žalobci a) náklady řízení 28.558,80 Kč, žalobkyni b) náklady řízení 27.558,80 Kč, žalobkyni c) náklady řízení 24.676,80 Kč a žalobkyni d) náklady řízení 24.676,80 Kč, vše k rukám jejich advokáta Mgr. Roberta Cholenského, do tří dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci tvrdí, že spor účastníků ohledně obsahu smlouvy o dodávce pitné vody vyvrcholil tím, že žalovaný dne 13.7.2006 bez předchozího upozornění dodávku pitné vody do domu obývaného žalobci přerušil.

Bránili se žalobou u Okresního soudu v Ústí nad Orlicí, který předběžným opatřením žalovanému nařídil okamžitě dodávku pitné vody obnovit a posléze tuto povinnost nařídil i rozsudkem. Přesto povinnost uloženou předběžným opatřením nesplnil a dodávku obnovil až 26.7.2007 poté, kdy mu byly v řízení o výkon rozhodnutí uloženy pokuty. Žalobci neměli jinou možnost, jak si zajistit pitnou vodu. Studna u jejich domu umožňovala toliko provizorní dodávku vody užitkové. Byla jim proto způsobena značná újma nemajetkové povahy, spočívající v podstatném snížení komfortu jejich bydlení a životní úrovně jako takové, v nutnosti zajišťovat vlastními prostředky náhradní dodávku pitné vody a v neposlední řadě v související společenské stigmaci. Pouhá omluva není schopna následky zásahu reparovat ani přiměřeně kompenzovat. Necht' je žalobcům přiznána i náhrada nemajetkové újmy v penězích. Za přiměřenou žalobci považují 250 Kč pro každého žalobce za každý den, po který neoprávněný zásah trval, celkem $378 \times 250 \text{ Kč} = 94.500 \text{ Kč}$ pro každého žalobce.

Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby. Přerušením dodávky pitné vody prý nemohlo dojít k zásahu do osobnostních práv žalobců. Po celou dobu přerušení dodávek vodu čerpali ze své studny. Nemohla jim vzniknout nemajetková újma. Byli to sami žalobci, kdo situaci zkomplikovali, když odmítli uzavřít smlouvu o odběru vody. V období do 20.8.2006 dluh na nezaplaceném dlužném činil 5.916 Kč. Žalovaný několikrát návrhy smlouvy o odběru zasílal. Dne 3.2.2006 nabyla účinnosti novela zákona o vodovodech a kanalizacích č. 76/2006 Sb., která v přechodných ustanoveních v čl. II stanovila, že smlouvy o dodávce vody nebo o odvádění odpadových vod, uzavřené podle dosavadní právní úpravy, musí být do 31.12.2010 uvedeny do souladu se zákonem č. 274/2001 Sb. ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Je pravdou, že 13.7.2006 byly uzavřeny vodovodní přípojky k domu č. 59 a do obchodu. Stalo se tak po písemné výzvě, odeslané 31.5.2006. Obec dala souhlas se zásobováním pitnou vodou náhradním způsobem v cisternách. Voda byla takto dodávána do 1.11.2006, neboť poté hrozilo poškození cisteren mrazem. Dne 26.7.2007 a 22.8.2007 prý proběhly neúspěšné pokusy o napojení na vodovod, kdy žalobce ad. a/ zaměstnanec žalovaného s technikou z pozemku vykázal. Jestliže by soud jednání žalovaného považoval za neoprávněný zásah, pak by podle něj přicházel v úvahu jen morální prostředek ochrany osobnosti.

Podle § 11 občanského zákona fyzická osoba má právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí svého jména a projevů osobní povahy.

Zákonným předpokladem vzniku práva na použití sankcí k ochraně osobnostní sféry fyzické osoby za neoprávněný zásah do práva na ochranu osobnosti je:

- 1/ zásah do osobnostních práv fyzické osoby, který vyvolal nebo byl objektivně způsobilý vyvolat újmu spočívající v porušení či jen ohrožení osobnostních práv fyzické osoby
- 2/ protiprávní (neoprávněný) charakter tohoto zásahu
- 3/ příčinná souvislost mezi neoprávněným zásahem do osobnostní sféry a zmíněnou újmou.

Žalovaný tvrdí, že byl v rozhodné době přesvědčen o existenci dvou zákonných důvodů přerušit dodávku pitné vody. Jednak stával dluh na vodném a stočném a nebyla podepsána nová smlouva, kdy se domníval, že musí být nově v písemné formě uzavřena. O možnosti přerušit dodávku vody byli majitelé nemovitosti řádně a včas vyrozuměni. Přiznává, že za nesplnění povinnosti uložené usnesením od vydání předběžného opatření ze dne 14.7.2006, č. j. 0Nc 2352/2006-8, obnovit zásobování domu č. 59 pitnou vodou a zdržet se zásahů, které by vedly k omezení dodávky pitné vody, zaplatil dvě pokuty ve výši 60.000 Kč.

Dne 19.6.2007 vynesl Okresní soud v Ústí nad Orlicí rozsudek pod č. j. 8C 58/2006-185 ve věci stanovení povinnosti zajistit zásobování pitnou vodou a vybudovat vodovodní přípojky tak, že v bodech výroků I. až IV. uvedl, že žalovaný (VAK) je povinen zajistit zásobování domu čp. 59 a budovy bez čp. v k. ú. Lubník pitnou vodou prostřednictvím vodovodního řadu přes pozemkové parcely 236/1, 236/2, 236/3, 236/5, 236/6, 236/4, 234, napojit vodovodní přípojku spojující vodovodní řad s vodoměrem umístěným ve vodovodní šachtě v kotelně domu čp. 59 a prostoru dílny v budově bez č. p. /č. e., v místě na p. p. č. 871/1. Dále soud určil pro napojení přípojek materiál PE 6/4. V odůvodnění soud citoval: „Dle zákona č. 76/2006 Sb., který novelizoval zákon č. 247/2001 Sb. a je účinný ke dni 3.2.2006 smlouvy o dodávce vody, uzavřené dle dosavadní právní úpravy, musí být uvedeny do souladu se zákonem č. 274/2001 Sb. do 31.12.2010. V souladu s novelou zákona o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu nelze pohlížet na odběr vody žalobcem bez uzavření písemné smlouvy jako na neoprávněný ve smyslu § 10 odst. 1 písm. b) zák. č. 274/2001 Sb. Tudíž nejsou splněny podmínky pro přerušení nebo omezení dodávky vody, tak jak předpokládá § 9 odst. 6 cit. zákona. Dle názoru soudu byly splněny podmínky k datu 13.7.2006 pro přerušování dodávky vody, když žalobci byli upozorněni 30 dní předem na tuto sankci pro případ neuhrazení vodného dle § 9 odst. 6 písm. f) zák. č. 274/2001 Sb., ke dni rozhodování soudu je přerušování dodávky vody neoprávněné, dlužné vodné bylo uhrazeno ke dni 21.8.2006. Po tomto datu měla být obnovena dodávka vody do předmětných nemovitostí.

Dne 26.8.2008 vydal odvolací soud Krajský soud v Hradci Králové pod č. j. 19Co 618/2007-305 rozsudek na základě podaného odvolání obou stran, kterým rozsudek soudu I. stupně Okresního soudu Ústí nad Orlicí č. j. 8C 58/2006-185 ve výroku II. odst. 2 a 3 změnil tak, že žalobu zamítl. Rozhodnutí nabylo právní moci ke dni 21.10.2008. V odůvodnění odvolací soud uvedl, že odběr vody byl uskutečňován i před 1.1.2002, tedy podle zák. č. 138/1973 Sb. a vyhlášky č. 185/1988 Sb. a je třeba na něj hledět jako na smluvní odběr, když podle předcházející právní úpravy nebyla smlouva v písemné formě podmínkou platnosti smlouvy. Na projednávaný případ tedy nebylo možno aplikovat ustanovení § 10 odst. 1 písm. b) zákona o vodovodech a kanalizacích. Zároveň odůvodnil, že není

v pravomoci soudu rozhodovat o tom, jakým způsobem bude konkrétně zajištěno zásobování žalobců vodou, tedy jaké bude vlastní technické provedení napojení žalobce na vodovodní řad.

Usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26.8.2008 byl opraven rozsudek Okresního soudu Ústí nad Orlicí č. j. 8C 58/2006-185 ze dne 19.6.2007 tak, že se opravuje na str. 6 odst. 1 druhá věta takto: „Bylo prokázáno, že žalobci dlužili na vodném částku 5.916 Kč od 2.11.2005, tento dluh narůstal dle odebrané vody a trval až ke dni 2.6.2006, kdy žalobce převzal dopis ze dne 31.5.2006, kdy byl na tento nedostatek upozorněn a existoval i ke dni 13.7.2006, kdy došlo k přerušení dodávky vody (byl uhrazen až ke dni 21.8.2006, kdy byla požadovaná částka připsána na účet žalovaného)“.

Na str. 6 odst. 1 věta čtvrtá zní takto: „Ke dni rozhodování soudu je přerušení dodávky vody neoprávněné, neboť dlužné vodné bylo uhrazeno ke dni 21.8.2006“.

Smlouva o dodávce vody byla žalobci ad a/ a b/ podepsána dne 17.12.2009.

Soud má za to, že žalovaný se dopustil neoprávněného zásahu do osobnostních práv, i když se netýkal dílčích osobnostních práv uvedených přímo v ust. § 11 občanského zákoníku, neboť jde pouze o výčet příkladný (zejména). I když z důvodu dluhu na vodném a stočném by byl oprávněn dodávku vody přerušit. Byl přesvědčen o správnosti svého názoru, že smlouva o odběru vody vyžaduje ke své platnosti písemnou formu, kdy ovšem před 1.1.2002 podle tehdy platné právní úpravy tomu tak nebylo. V každém případě se jednalo o smluvní odběr.

Za neoprávněný zásah je nutno mít zásah do práva žalobců na zdravé životní prostředí, zahrnující v to odpovídající poměry hygienické. Důsledkem byla i částečná ztráta uspokojení z využívání vlastní nemovitosti.

Za plně oprávněný soud považuje nárok na omluvu jako tzv. morální satisfakční prostředek, vyrovnávající a zmírňující újmu v osobnostní sféře v souladu s ust. § 13 odst. 1 o. s. ř.

Podle § 13 odst. 2 občanského zákoníku, pokud by se nejevilo postačujícím zadostiučinění podle odst. 1, zejména proto, že byla ve značné míře snížena důstojnost fyzické osoby nebo její vážnost ve společnosti, má fyzická osoba též právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích.

Jde o podmínku základní a obligatorní. Soud musí mít vždy spolehlivě prokázáno, že tu jsou okolnosti dokládající, že nestačí zadostiučinění podle § 13 odst. 1 o. z. Hodnotí se povaha neoprávněného zásahu, způsob jeho provedení a zejména intenzita jeho trvání i rozsah nepříznivých následků.

Specifická povaha zásahu, omezujícího žalobce v jejich obvyklém způsobu života, zejména co se týče dodržování osobní hygieny, rozsah následků na jejich životné podmínky

i délka trvání opravňují soud k přesvědčení, že nárok na náhradu nemajetkové újmy v penězích jim vznikl.

Podmínka pravidelná, tj. došlo-li k snížení důstojnosti fyzické osoby či její vážnosti ve společnosti ve značné míře může být nahrazena jinou s ní srovnatelnou. S přihlédnutím ke konkrétní situaci není pochyb, že by každá osoba na místě žalobců pociťovala újmu jako závažnou.

Soud však nemůže souhlasit se způsobem, jak žalobci výši náhrady vypočítávají, neboť je v rozporu s ust. § 13 odst. 3 o. z., výši náhrady určí soud s přihlédnutím k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k porušení práva došlo. Soud je povinen k těmto kritériím přihlížet z úřední povinnosti.

Žalobci ad a/ a b/ v účastnickém výsledku podrobně popsali, v čem byli ve svém osobním životě omezeni a jak situaci řešili. Žalobkyně ad b/ a ad c/ účastnickou výpověď odmítly.

Ze svědeckých výpovědí (JUDr. N , Ing. H , Mgr. F , B D) nevyplývá, že by žalobce ad a/ je ze svého pozemku v souvislosti s řešením vodovodního řádu výslovně vykazoval. Svědek J N se zmínil, že první dva žalobce znal od roku 2001 a chodil k nim nerad, protože je ze svého pozemku vykazovali. V době, kdy se vodovod přebudoval, údajně však již u žalovaného nepracoval.

Období přerušení dodávky pitné vody je třeba rozlišit. Do doby, kdy byl uhrazen dluh na vodném a stočném 5.916 Kč, tj. do 18.8.2006, byl žalovaný oprávněn dodávku přerušit. Větší část však připadá na období, kdy k tomu žalovaný oprávněn nebyl, neboť si nesprávně vyložil právní předpis.

V průběhu řízení žalobci popřeli své vlastní tvrzení v žalobě, že provizorní dodávku užitkové vody jim umožňovala studna na jejich pozemku u domu. Jestliže žalovaný v závěrečném návrhu tvrdí, že disponuje fotografií, kdy žalobkyně ad b/ zalévá zahradu konvicí, není tím jednoznačně dáno, zda by to mohla být voda ze studně. Jestliže žalobci hovoří o společenské stigmatizaci, kdy občané obce je měli vídat chodit pro vodu do cisterny, a proto měli být vystaveni jejich posměchu, žádný důkaz k tomu nenabídl.

Jestliže mají za to, že bez dodávky vody by se cena nemovitosti snížila, pakliže by to mohlo být považováno za kritérium úvahy o výši náhrady nemajetkové újmy (spíše v případě prodeje by se mohlo jednat o ušlý zisk), netvrdí, že by měli v úmyslu v rozhodném období uvažovat o prodeji.

Žalobkyně b/ a c/ odmítnutím účastnické výpovědi nedaly soudu možnost, aby se rovněž vyslovily, v čem je přerušení dodávky pitné vody omezilo v jejich životě, jedná se

o mladá děvčata se zvýšeními nároky na hygienu, popř. mohla být omezena v možnosti zvat domů své vrstevníky. Soud proto volnou úvahou přiznal žalobcům částky uvedené ve výroku a ve zbytku žalobu zamítl.

Náhrada nákladů řízení je tvořena zaplaceným soudním poplatkem 16.520 Kč (žalobce a) 4.880 Kč, žalobkyně b) 3.880 Kč, žalobkyně c) 3.880 Kč a žalobkyně d) 3.880 Kč), paušální odměnou za zastupování ve výši 37.500 Kč (dle § 6 odst. 1 písm. a/ ve spojení s § 19a vyhl. č. 484/2000 Sb.), 15 x režijním paušálem po 300 Kč (dle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1997 Sb.) násobeno 4 za každého ze zastupovaných účastníků (tj. celkem 18.000 Kč), náhradou za promeškaný čas za celkem 50 půlhodin po 100 Kč (5.000 Kč) a náhradou DPH ve výši 21 % z odměny a náhrad (12.705 Kč), celkem tedy 89.725 Kč. Žalobcům dále přísluší náhrada cestovného za cestu jejich zástupce Brno – Hradec Králové a zpět, a to za cestu ze dne 14.7.2009 ve výši 1.895 Kč (celkem ujeté 2 x 147 km, při průměrné spotřebě 9,5 l benzínu na 100 km, amortizaci 3,90 Kč/km a vyhláškové ceně benzínu 26,80 Kč/l), ze dne 27.10.2009 ve výši 1.895 Kč (celkem ujeté 2 x 147 km, při průměrné spotřebě 9,5 l benzínu na 100 km, amortizaci 3,90 Kč/km a vyhláškové ceně benzínu 26,80 Kč/l), ze dne 27.3.2012 ve výši 2.062,60 Kč (celkem ujeté 2 x 147 km, při průměrné spotřebě 9,5 l benzínu na 100 km, amortizaci 3,70 Kč/km a vyhláškové ceně benzínu 34,90 Kč/l), ze dne 18.9.2012 ve výši 2.062,60 Kč (celkem ujeté 2 x 147 km, při průměrné spotřebě 9,5 l benzínu na 100 km, amortizaci 3,70 Kč/km a vyhláškové ceně benzínu 34,90 Kč/l) a ze dne 26.3.2013 ve výši 2.066,70 Kč (celkem ujeté 2 x 147 km, při průměrné spotřebě 9,5 l benzínu na 100 km, amortizaci 3,60 Kč/km a vyhláškové ceně benzínu 36,10 Kč/l), celkem tedy 9.981,80 Kč.

Žalobci a) a b) dále požadovali náhradu cestovného za cestu k jednáním soudu z místa jejich bydliště Lubník do Hradce Králové a zpět, a to za cestu ze dne 14.7.2009 ve výši 1.087 Kč (celkem ujeté 2 x 80 km, při průměrné spotřebě 10,8 l benzínu na 100 km, amortizaci 3,90 Kč/km a vyhláškové ceně benzínu 26,80 Kč/l), za cestu ze dne 27.10.2009 ve výši 1.087 Kč (celkem ujeté 2 x 80 km, při průměrné spotřebě 10,8 l benzínu na 100 km, amortizaci 3,90 Kč/km a vyhláškové ceně benzínu 26,80 Kč/l), za cestu ze dne 27.3.2012 ve výši 1.195 Kč (celkem ujeté 2 x 80 km, při průměrné spotřebě 10,8 l benzínu na 100 km, amortizaci 3,90 Kč/km a vyhláškové ceně benzínu 26,80 Kč/l), za cestu ze dne 18.9.2012 ve výši 1.195 Kč (celkem ujeté 2 x 80 km, při průměrné spotřebě 10,8 l benzínu na 100 km, amortizaci 3,90 Kč/km a vyhláškové ceně benzínu 26,80 Kč/l) a ze dne 26.3.2013 ve výši 1.200 Kč (celkem ujeté 2 x 147 km, při průměrné spotřebě 10,8 l benzínu na 100 km, amortizaci 3,60 Kč/km a vyhláškové ceně benzínu 36,10 Kč/l), celkem tedy 5.764 Kč.

Žalobci a) přísluší náhrada nákladů řízení 28.558,80 Kč (zaplacený soudní poplatek 4.880 Kč, 15 x režijní paušál po 300 Kč (4.500 Kč), na žalobce a) připadající část paušální odměny (1/4 z 37.500 Kč, tj. 9.375 Kč), náhrady hotových výdajů (1/4 z 5.000 Kč, tj. 1.250 Kč), DPH (1/4 z 12.705 Kč, tj. 3.176,25 Kč), jízdného advokáta (1/4 z 9.981,80 Kč, tj. 2.495,50 Kč) a cestovného žalobců (1/2 z 5.764 Kč, tj. 2.882 Kč). Žalobkyni b) přísluší náhrada nákladů řízení 27.558,80 Kč (zaplacený soudní poplatek 3.880 Kč, 15 x režijní paušál po 300 Kč, tj. 4.500 Kč), na žalobkyni b) připadající část paušální odměny (1/4 z 37.500 Kč, tj. 9.375 Kč), náhrady za promeškaný čas (1/4 z 5.000 Kč, tj. 1.250 Kč), DPH (1/4 z 12.705 Kč, tj. 3.176,25 Kč), jízdného advokáta (1/4 z 9.981,80 Kč, tj. 2.495,50 Kč) a cestovného žalobců

(1/2 z 5.764 Kč, tj. 2.882 Kč). Každé z žalobkyň c) a d) přísluší náhrada nákladů řízení 24.676,80 Kč (zaplacený soudní poplatek 3.880 Kč, 15 x režijní paušál po 300 Kč, tj. 4.500 Kč), na žalobkyni c) a d) připadající část paušální odměny (každá 1/4 z 37.500 Kč, tj. 9.375 Kč), náhrady za promeškaný čas (každá 1/4 z 5.000 Kč, tj. 1.250 Kč), DPH (každá 1/4 z 12.705, tj. 3.176,25 Kč) a jízdného advokáta (každá 1/4 z 9.981,80 Kč, tj. 2.495,50 Kč) Lhůta k plnění se řídí § 160 odst. 1 o. s. ř., platební místo § 149 odst. 1 o. s. ř.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání do 15 dnů od jeho doručení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím podepsaného soudu.
Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo exekuci.

V Hradci Králové dne 5. dubna 2013

JUDr. Věra Adámková v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Ilona Divišová